

Sygn. akt IV U 852/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2019r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Marzena Mazurek

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2019 r. w Siedlcach na rozprawie

odwołania M. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 25 października 2018 r. Nr (...)

w sprawie M. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do renty socjalnej

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala prawo M. G. do renty socjalnej od (...)r. do 30 września 2021 r.

Sygn. akt IV U 852/18 **UZASADNIENIE**

Decyzją z (...)2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.4 ustawy z 27 czerwca 2003r. o rencie socjalnej odmówił M. G. prawa do renty socjalnej wskazując, że u ubezpieczonego nie stwierdzono całkowitej niezdolności do pracy.

Odwołanie od w/w decyzji złożył M. G. wnosząc o jej zmianę i ustalenie mu prawa do renty socjalnej. W uzasadnieniu stanowiska wskazał m.in., że orzeczenie komisji lekarskiej jest dla niego krzywdzące. Cierpi na upośledzenie umysłowe, które powoduje, że nie jest w stanie pracować. Naruszenie sprawności jego organizmu istnieje od dzieciństwa i ma charakter trwały. Dla wykazania swoich twierdzeń wniósł o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych z zakresu psychiatrii i psychologii (odwołanie wraz z załącznikami k.1-17 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wskazując że zaskarżona decyzja wydana została na podstawie orzeczenia komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych 15 października 2018r., która nie stwierdziła u ubezpieczonego całkowitej niezdolności do pracy, a odwołanie nie wnosi do sprawy żadnych nowych dowodów faktycznych lub prawnych, które uzasadniałyby zmianę tej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.19 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony M. G. od (...)2003r. jest uprawniony do renty socjalnej (decyzja z 1 października 2003r. o przyznaniu renty socjalnej k.11-13 akt rentowych). Prawo do tej renty było przedłużane ubezpieczonemu na kolejne okresy. Po raz ostatni prawo to przyznane zostało decyzją z 27 lipca 2015r. na okres od 1 sierpnia 2015r. do 31 lipca 2018r. (decyzja z 27 lipca 2015r. o przyznaniu prawa do renty na okres do 31 lipca 2018r k.81 akt rentowych). W dniu 7 sierpnia 2018r. ubezpieczony wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z wnioskiem o ustalenie prawa do renty socjalnej na dalszy okres (wniosek k.84-85v akt rentowych). Rozpoznając wniosek organ rentowy skierował ubezpieczonego na badanie przez lekarza orzecznika ZUS, który w orzeczeniu z 24 września 2018r. ustalił, że ubezpieczony nie jest całkowicie niezdolny do pracy (orzeczenie lekarza orzecznika z 24 września 2018r. k.86 akt rentowych). Na skutek sprzeciwu ubezpieczonego od powyższego orzeczenia, ubezpieczony skierowany został na badanie przez komisję lekarską ZUS, która w orzeczeniu z 15 października 2018r. ustaliła, że ubezpieczony nie jest całkowicie niezdolny do pracy (sprzeciw ubezpieczonego od orzeczenia lekarza orzecznika k.12 akt rentowych – tom dokumentacji medycznej i orzeczenie komisji lekarskiej ZUS z 15 października 2018r. k.88 akt rentowych). Na podstawie powyższego orzeczenia, zaskarżoną decyzją z 25 października 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił ubezpieczonemu prawa do renty socjalnej na dalszy okres (decyzja z 25 października 2018r. k.90 akt rentowych).

Ubezpieczony ma (...)lata. Ukończył gimnazjum specjalne, nigdy nie pracował zawodowo. Ubezpieczony kilkakrotnie poszukiwał zatrudnienia, jednakże z uwagi na charakter występujących u niego schorzeń próby podjęcia pracy zarobkowej okazały się bezskuteczne. Ubezpieczony ma trudności z czytaniem, pisanem oraz wypowiedzianiem się, a powierzone mu czynności wykonuje jedynie pod nadzorem innych osób drugich. Nie pamięta o wizytach lekarskich oraz stosowaniu zaleconych leków i w tym zakresie wymaga bezwzględnej pomocy matki. Bardzo często występują u niego długotrwałe okresy pogorszenia samopoczucia i zaburzonego funkcjonowania, zwiększone napięcie oraz obniżenie nastroju. Ubezpieczony ma trudności z podporządkowaniem się poleceniom, z realizacją obowiązków (odpis świadectwa ukończenia gimnazjum w ramach Specjalnego Ośrodka Szkolno- (...) w T. k.17 akt sprawy, zeznania świadka B. J. k.48 akt sprawy).

Ubezpieczony cierpi na upośledzenie umysłowe na pograniczu stopnia lekkiego i umiarkowanego ze znacznymi zaburzeniami zachowania wymagającymi leczenia i opieki. Był wielokrotnie hospitalizowany psychiatrycznie z powodu zaburzeń zachowania. Utrzymują się u niego znaczne zaburzenia funkcji poznawczych w zakresie planowania na materiale przestrzenno-wzrokowym i werbalnym, pamięci krótkotrwałej, średnioterminowej i długoterminowej, koncentracji uwagi oraz tempa uczenia się nowego materiału. Funkcjonowanie intelektualne ubezpieczonego utrzymuje się na granicy upośledzenia umysłowego w stopniu umiarkowanym i lekkim. W funkcjonowaniu osobowościowym męczliwość, drażliwość, trudności w koncentracji uwagi, niska tolerancja na stres i pobudzenie emocjonalne, niska samokontrola emocji z tendencją do reakcji dysforycznych, zaburzenia funkcji motywacyjnych i planowania, znacznie obniżony krytycyzm, co skutkuje zaburzeniami zachowania, niskim poziomem aktywności i zaradności życiowej. W porównaniu do sytuacji istniejącej do 31 lipca 2018r. (okres uprawnień do renty socjalnej) stan zdrowia ubezpieczonego nie uległ poprawie. Obecnie ubezpieczony wymaga pomocy innych w funkcjonowaniu psychospołeczny oraz dalszego leczenia psychiatrycznego. Istniejące globalny deficyt intelektualny i dysfunkcje sfery emocjonalno-motywacyjnej, społecznej i poznawczej uwarunkowane są zmianami w o. u. n. Utrzymujące się u ubezpieczonego zaburzenia zachowania oraz niski poziom funkcji poznawczych powodują, że ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy, a naruszenie sprawności organizmu powstało przed ukończeniem(...) roku życia. Całkowita niezdolność do pracy istniała w dniu (...)2018r. i trwa nadal do (...)2021r. (opinia biegłego psychiatry B. G. oraz psychologa L. S. k.55-57v akt sprawy).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego M. G. podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art.4 ust.1 ustawy z 27 czerwca 2003r. o rencie socjalnej (Dz.U. z 2018r., poz.1340) renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

1. przed ukończeniem 18. Roku życia,
2. w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej – przed ukończeniem 25. Roku życia,
3. w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

W myśl art.5 w/w ustawy w związku z art.12 ust.2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych osobą całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy.

W świetle powyższych uregulowań rozstrzygnięcie o zasadności odwołania ubezpieczonego od decyzji organu rentowego odmawiającej mu prawa do renty socjalnej wymagało ustalenia, czy u ubezpieczonego istnieje w dalszym ciągu ,tj. po 31 lipca 2018r. całkowita niezdolność do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem (...) roku życia (po ukończeniu gimnazjum (...). ubezpieczony nie kontynuował nauki). W tym celu Sąd zasięgnął opinii biegłych z zakresu psychiatrii i psychologii. Opinia drugiego z kolei zespołu biegłych – biegłej psychiatry B. G. i biegłego psychologa L. S. dała podstawy do ustalenia, że po (...)2018r. ubezpieczony jest nadal osobą całkowicie niezdolną do pracy z powodu stanu zdrowia psychicznego - upośledzenia umysłowego na pograniczu stopnia umiarkowanego i lekkiego ze znacznymi zaburzeniami zachowania wymagającymi leczenia i opieki, które to schorzenie powstało przed ukończeniem przez niego 18 roku życia. W złożonej opinii biegli wskazali, że u ubezpieczonego nadal utrzymują się znaczne zaburzenia funkcji poznawczych w zakresie planowania na materiale przestrzenno-wzrokowym, pamięci krótkotrwałej, średnioterminowej i długoterminowej, koncentracji uwagi oraz tempa uczenia się nowego materiału, co powoduje, że ubezpieczony w dalszym ciągu jest osobą całkowicie niezdolną do pracy. W ocenie biegłych, w porównaniu do sytuacji istniejącej do 31 lipca 2018r. stan zdrowia ubezpieczonego nie uległ poprawie. Nadal utrzymują się u niego okresy zaburzonego funkcjonowania, które w przeszłości wymagały hospitalizacji. Analizując powyższą opinię biegłych Sąd doszedł do przekonania, że stanowi ona wiarygodny dowód w sprawie. Zdaniem Sądu opinia ta jest pełna, wyczerpująca i kompleksowo odnosi się do stanu zdrowia ubezpieczonego. Treść opinii biegłych nie daje podstaw do ustalenia, że doszło do poprawy stanu zdrowia ubezpieczonego od czasu, gdy był uznany za osobę całkowicie niezdolną do pracy. Opinia została sporządzona po przeprowadzeniu badania podmiotowego i przedmiotowego ubezpieczonego, po analizie akt sprawy i dokumentacji medycznej ubezpieczonego.

Co do opinii biegłych psychiatry M. A. i psychologa N. B., którzy stwierdzili, że ubezpieczony nie jest całkowicie niezdolny do pracy Sąd stwierdził, że opinia ta nie może stanowić podstawy rozstrzygnięcia z uwagi na mało wyczerpujące i przekonujące uzasadnienie oraz brak wykazania poprawy stanu zdrowia ubezpieczonego. Biegli rozpoznając u ubezpieczonego upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim nie uwzględnili faktu, że jest to dolna granica upośledzenia umysłowego stopnia lekkiego oraz, że wraz z deficytem intelektualnym u ubezpieczonego występują znaczne zaburzenia zachowania wymagające leczenia i opieki. Stwierdzenie przez biegłych, że w okresie poprzedzającym badanie lekarza orzecznika ZUS z 31 sierpnia 2018r., jak również w czasie badania przez biegłych ubezpieczony nie ujawniał objawów psychotycznych wytwórczych nie jest przekonującym argumentem za ustaleniem, że ubezpieczony nie jest całkowicie niezdolny do pracy (opinia k.32-33 akt sprawy). Oceniając zdolność ubezpieczonego do wykonywania pracy należy mieć na uwadze, że do wykonywania jakiegokolwiek pracy, w tym pracy fizycznej, wymagana jest zdolność koncentracji uwagi, logicznego myślenia oraz umiejętność podporządkowania się poleceniom przełożonego. Biorąc zatem pod uwagę schorzenia ubezpieczonego, zdaniem Sądu, ubezpieczony nie jest osobą zdolną do podjęcia zatrudnienia, na co w sposób przekonujący wskazał drugi zespół biegłych. Ubezpieczony wykazuje bowiem zaburzenia ujawniające się w sferze poznawczej i emocjonalno-motywacyjnej skutkujące niskim poziomem kompetencji społecznych, bardzo niską dynamiką, aktywnością i zaradnością życiową.

Wniosków zawartych w opinii drugiego zespołu biegłych z zakresu psychiatrii B. G. i psychologii L. S. nie podważyły zastrzeżenia organu rentowego (k.66-67 akt sprawy). W ocenie Sądu zawarte w w/w piśmie zastrzeżenia do opinii wymienionych biegłych nie są umotywowane merytorycznie i stanowią polemikę z prawidłowymi ustaleniami biegłych. Zauważenia bowiem wymaga, że organ rentowy wskazywał jedynie na odmienną ocenę stanu zdrowia ubezpieczonego dokonaną przez pierwszy zespół biegłych. W tej sytuacji Sąd stwierdził, iż zebrany w sprawie materiał dowodowy jest wystarczający do wydania rozstrzygnięcia. Dlatego też wnioski organu rentowego o przeprowadzenie dowodu z opinii innych biegłych z zakresu psychiatrii i psychologii oraz dowodu z opinii uzupełniającej drugiego zespołu biegłych jako zbędne, podlegały oddaleniu.

Całokształt okoliczności sprawy – w szczególności opinia drugiego zespołu biegłych z zakresu psychiatrii B. G. i psychologii L. S. - dała podstawy do ustalenia, że ubezpieczony w dalszym ciągu jest osobą całkowicie niezdolną do pracy w okresie od 1 sierpnia 2018r. do (...)2021r., a niezdolność ta pozostaje w związku z naruszeniem sprawności organizmu powstałym przed ukończeniem przez niego(...)roku życia. Wobec powyższego M. G. po dniu (...)2018r. spełnia wszystkie przesłanki do przyznania mu prawa do renty socjalnej określone w art.4 ustawy o rencie socjalnej.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd na podstawie art.477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.